

Maria Graner generalsekreterare på Folkbildningsrådet

2021-02-03 17:05 CET

Mångfalden behöver öka inom folkbildningens kulturverksamheter

Personer med utomnordisk bakgrund är underrepresenterade i folkbildningens kulturverksamheter, och utbudet utgår främst från västerländska kulturtraditioner. Det är ett par av slutsatserna i en utvärdering av mångfalden i folkbildningens kulturverksamheter som Folkbildningsrådet nu publicerar.

I rapporten *Mångfald och förnyelse?* presenteras en fördjupad bild av vem som deltar i folkbildningens kulturverksamheter och vilka faktorer som

främjar respektive motverkar mångfald. Utvärderingen bygger på deltagarstatistik och fältstudier på studieförbund och folkhögskolor.

Folkbildningens kulturverksamhet är omfattande och når hundratusentals människor varje år. Tidigare rapporter har bland annat visat att studieförbund och bibliotek är avgörande aktörer för att erbjuda kulturverksamhet i landets alla kommuner. På folkhögskolor anordnas både långa och korta kurser inom estetiska ämnen, samt en stor mängd kulturprogram för allmänheten. Men att folkbildningens kulturverksamheter är omfattande och har stor geografisk spridning innebär inte per automatik att de är tillgängliga för hela befolkningen på likvärdiga villkor.

– Rapporten utgör ett bra kunskapsunderlag för att utveckla mångfaldsarbetet inom folkbildningen, säger Folkbildningsrådets generalsekreterare Maria Graner. Den väcker också viktiga frågor om förnyelse: Hur ser förutsättningarna ut för att utveckla folkbildningen i takt med tiden? Och hur kan man arbeta för att öka mångfalden både vad gäller utbudet och vilka som deltar i den estetiska verksamheten?

Svagare mångfald i kulturverksamheterna

Folkbildningsrådet har tidigare konstaterat att deltagarsammansättningen i folkbildningens estetiskt inriktade utbud skiljer sig från det övriga utbudet. Detta bekräftas av statistik från 2017 i rapporten:

- Andelen utomnordiskt födda deltagare var lägre inom estetiska cirklar än inom övriga cirklar. 12 procent jämfört med 34 procent.
- Deltagarna inom estetiska cirklar hade längre utbildning och högre inkomst än deltagare i andra studiecirklar.
- Andelen utomnordiskt födda deltagare i folkhögskolornas särskilda kurser med estetisk inriktning var lägre än inom andra särskilda kurser. 9 procent, jämfört med 15 procent. Deltagarna var också yngre och föräldrarna hade längre utbildning.

Synsätt, arbetssätt och villkor som påverkar mångfalden

I utvärderingen framkommer att de estetiska kurserna inom folkhögskolan till stor del består av uttryck som funnits länge inom folkhögskolan, och det är

vanligt att utbudet på en skola enbart förhåller sig till den västerländska kulturtraditionen.

Utbudet kan i sin tur härledas till den inre mångfalden, det vill säga lärarnas bakgrund. På skolorna som ingått i fältstudierna saknar lärarlagen ofta personer med bakgrund utanför Norden. Författarna lyfter i rapporten att ett sätt att öka mångfalden bland lärarna är att starta kurser eller cirklar inom estetiska uttryck där man behöver nyrekrytera.

Fältstudierna visar att det vanligaste sättet att hitta till folkhögskolans estetiska kurser är genom tips från tidigare deltagare. Detta gör att gruppen sökande ofta är homogen eftersom deltagargruppen är homogen. Rapportförfattarna lyfter att detta är ytterligare en anledning för folkhögskolorna och studieförbunden att aktivt försöka utöka och förändra sina kontaktytor för att främja mångfald bland deltagarna.

– I rapporten blir det tydligt att det inte kommer ske förändring av sig självt. För att få till ett brett utbud och bred representation bland ledare och deltagare krävs ett genomtänkt och aktivt arbete av både folkhögskolor och studieförbund, säger Maria Graner.

Rapporten kan laddas ner och läsas på Folkbildningsrådets webbplats www.folkbildningsradet.se

Folkbildningsrådet är en ideell förening med vissa myndighetsuppdrag givna av regering och riksdag. Folkbildningsrådet fördelar statsbidrag till studieförbund och folkhögskolor samt följer upp och utvärderar folkbildningens verksamhet.

www.folkbildningsradet.se

Kontaktpersoner

Rebecka Svensén

Presskontakt

Kommunikationschef

rebecka.svensen@folkbildningsradet.se

+46 (0)70 588 61 99